

EXPUNERE DE MOTIVE

Revoluția din Decembrie 1989 nu are nevoie de un institut care să interpreteze faptele acelor vremuri în favoarea unor persoane puse sub acuzare pentru crime împotriva umanității, azi membri cu rang de demnitari, în conducerea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 (în continuare denumit „IRRD”). Românii au nevoie de aflarea Adevărului și nu de finanțarea de la bugetul de stat a unui institut de propagandă și de distorsionare a evenimentelor din Decembrie 1989. *Împăcarea cu istoria* nu se face cu salarii alocate din bugetul public, cu funcții de secretari de stat și cu finanțare anuală de milioane de lei pentru un Institut al sinecurilor acordate clienților politici numiți în funcții pe viață.

Într-o scrisoare publică semnată la 14 februarie 2021, mai multe asociații ale revoluționarilor - *Societatea Timișoara, Asociația Revoluționarilor fără privilegii, Fundația Gheorghe Ursu, Asociația umanitară pentru protejarea și sprijinirea invalizilor, răniților și urmașilor celor căzuți în timpul Revoluției din decembrie 1989 - Dolj* - și numeroase personalități din societatea civilă au solicitat desființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 întrucât *“Activitatea institutului a avut un efect minor, partizan și neconvingător în aspecte esențiale ale Revoluției”* argumentând astfel:

“Prin Legea 556/2004, cercetătorii IRRD “și-au asumat obligația de a evalua dimensiunea represiunii, în urma căreia au rezultat morți, răniți, arestați, molestați”. În mod convenabil însă și simptomatic pentru conivența regimului Iliescu cu fosta Securitate- Institutul înființat de fostul președinte “nu și-a propus să stabilească vinovații pentru săvârșirea de abuzuri și crime”, chiar în cazul când “faptele au fost evidente și clare”, și “descrise ca atare în lucrări și studii”. Considerăm că este un act de ipocrizie și impostură științifică să pretinzi că studiezi represiunea “în urma căreia au rezultat morți, răniți, arestați, molestați”, să scoți sute de “lucrări și studii” despre fapte evidente care au produs moartea a peste o mie de români, fără să numești, măcar instituțional, pe autorii crimelor. Concret, deși în virtutea probelor adunate, au confirmat în mod repetat existența teroriștilor de după 22 decembrie, lucrările IRRD au evitat cu asiduitate să-i identifice pe aceștia. Chiar dacă probele le dovedeau cu prisosință existența! La 31 de ani de la momentul definitoriu al curajului său, poporul român a rămas cu tragica întrebare, devenită aproape retorică prin repetiție, “Cine a tras în noi după 22?”. Este o nedreptate profundă pentru memoria eroilor care ne-au redat și apărât libertatea în decembrie 1989. Este dureroasă pentru urmașii acestora, pentru răniții rămași în carucioare de invalizi, pentru memoria colectivă și pentru imaginea noastră ca popor”, se arată în cuprinsul scrisorii deschise.

Înființat în data de 17 decembrie 2004, ca instituție publică de specialitate, autonomă, de interes național, cu personalitate juridică, finanțat din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat, prin bugetul Senatului, **Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 nu a acționat în vederea atingerii scopului și misiunii pentru care a fost înființat și finanțat din banii cetățenilor, nu și-a**

demonstrat utilitatea și a generat, prin activitatea sa, numeroase tensiuni și controverse în spațiul public. Prin activitatea derulată de la înființare, IRRD a reprezentat o **platformă politică**, un for ermetic al cărui scop real a vizat asigurarea unor poziții publice finanțate din fonduri publice pentru interese personale întrucât deși au fost menționate și veniturile proprii ca sursă de finanțare a IRRD, activitatea instituției a fost finanțată de la bugetul de stat aproape în totalitate.

În raport cu obiectul de activitate enunțat în cuprinsul legii de funcționare a Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 se poate constata, în mod obiectiv, faptul că **acesta nu a reprezentat în mod real un deziderat al instituției**. În fapt, evenimentele organizate de Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 au vizat propagarea în spațiul public a unor *interpretări* asupra Revoluției Române din 1989 menite să se contrapună cercetărilor aflate în curs, desfășurate de organele de anchetă în "Dosarul Revoluției".

În raport cu modul de organizare și funcționare a Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989, IRRD beneficiază de un **regim juridic atipic** în structura instituțională a statului român, în condițiile în care specificul acestuia este mai degrabă al unei fundații decât al unei instituții publice. În acest sens, evidențiem atribuirea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.33/2019 pentru modificarea Legii nr.556/2004 privind înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989, a statutului de "**instituție publică de specialitate, autonomă**", fără a fi definită sau indicată rațiunea unei astfel de reglementări extraordinare.

Totodată, constatăm că din Legea nr.556/2004, cu modificările ulterioare, lipsesc reglementările referitoare la mandatul conducerii instituției și posibilitatea /imposibilitatea reînnoirii acestuia, nu sunt prevăzute condiții de integritate în exercitarea mandatului, modalitatea de revocare a membrilor forurilor de conducere, condițiile în care se iau decizii prin vot sau prezentarea rapoartelor de activitate Senatului României, din bugetul căruia este asigurată finanțarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989.

În urma misiunii de audit financiar derulate de Curtea de Conturi în anul 2019, au fost constatate mai multe **nereguli financiare** întrucât situațiile financiare, în ansamblul lor, nu prezentau fidel performanța financiară a entității la data de 31 decembrie 2018 și celelalte informații referitoare la activitatea desfășurată în perioada auditată. Astfel, raportat la aplicarea prevederilor *Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice*, s-au constatat **nereguli referitoare la încadrarea și salarizarea personalului contractual**, înființarea și salarizarea funcției de secretar general fără bază legală (la data misiunii de audit), raportul evidențiind un prejudiciu în valoare de 172 mii lei (Raportul public pe anul 2018, pg. 64). S-au mai constatat abateri de la respectarea *OMFP nr. 2861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii*, precum și a *Legii nr. 22 din 18 noiembrie 1969, actualizată, privind*

*angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor agenților economici, autorităților sau instituțiilor publice, precum și abateri privind neînregistrarea în evidența extrabilanțieră a unui activ, efectuarea de plăți fără a fi supuse vizei de control financiar preventiv în perioada 11.06.2018-31.12.2018, decontarea unor cheltuieli fără a avea la bază toate documentele justificative, înregistrarea eronată a unor cheltuieli, efectuarea de cheltuieli cu deplasările în țară fără documente justificative întocmite în conformitate cu prevederile legale. Raportul Curții de Conturi a evidențiat și încălcarea de către conducerea IRRD a *Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale, aprobate prin OMFP nr. 1792/2002, precum și a prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice*, cu modificările și completările ulterioare, aceasta efectuând, în unele cazuri, propuneri de angajare și angajamente bugetare care au fost întocmite și semnate *ulterior* achiziționării și recepționării bunurilor, precum și plata unor cheltuieli în baza unor ordonanțări de plată fără semnătura ordonatorului de credite.*

Raportul public pe anul 2019 al Curții de Conturi a reconfirmat parte dintre neregulile financiare din activitatea IRRD. Astfel, noua misiune de audit a avut în vedere și aspectele constatate în anii precedenți la Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989, entitate care până la finalul anului 2019 a fost subordonată Senatului României, și care se reflectă în situațiile financiare consolidate ale anului 2019. Aspectele constatate în noul raport al Curții de Conturi cu privire la activitatea IRRD se referă la: acordarea fără bază legală a indemnizației pentru funcția de secretar general al Institutului de la data ocupării acestei funcții până la data modificărilor legislative survenite asupra cadrului legal (înființarea prin OUG nr. 33/2019 pentru modificarea Legii nr. 556/2004 privind înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989, a funcției de secretar general al IRRD), aspect ce face obiectul litigiului dintre IRRD și Curtea de Conturi a României. Au fost identificate unele disfuncționalități care au fost remediate operativ în timpul misiunii de audit financiar, constând în: •neînregistrarea în evidența extracontabilă a unor scrisori de garanție bancară de bună execuție, dar și a unor mijloace fixe și obiecte de inventar constatate lipsă la inventar; • calculul indemnizației de hrană fără a se ține seama de timpul efectiv lucrat; • calculul eronat al impozitului pe profit aferent activității proprii; • evidențierea eronată a contravalorii utilităților datorate de către prestatorii de servicii în baza contractelor încheiate pentru activitatea finanțată din venituri proprii.

Având în vedere situația prezentată, respectiv necesitatea de a elimina gravele disfuncționalități în modul de funcționare a unor instituții publice precum IRRD, nevoia de a sista cheltuirea de fonduri publice care nu servesc interesul public, ci prejudiciază buna funcționare a societății, inițiatorii consideră că **existența Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 nu se mai justifică prin raportare la interesul general al societății și propun desființarea Institutului.**

Schimbările legislative preconizate în urma adoptării inițiativei parlamentare sunt subscrise scopului avut în vedere de inițiatori: Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 înființat prin Legea nr. 556/2004, se desființează la data intrării în vigoare a legii.

Inițiatorii propun ca soluții legislative subsecvente norme în privința transferului patrimoniului IRRD (reprezentând drepturile, obligațiile, contractele, acordurile și litigiile instituției, bunurile mobile, inclusiv arhiva, precum și bunurile aflate în administrarea sau, după caz, în proprietatea acestuia) către Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, denumit în continuare IICCMER, instituție publică cu personalitate juridică, aflată în subordinea Guvernului și în coordonarea prim-ministrului, prin Secretariatul General al Guvernului, pe baza unui protocol de predare-preluare, care se va încheia în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii, între institutul desființat, pe de o parte, Secretariatul General al Guvernului și IICCMER, pe de altă parte și pe baza situațiilor financiare întocmite potrivit art. 28 alin. (1¹) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În privința impactului social, inițiatorii reglementează prin inițiativă situația personalului Institutului desființat prevăzut la art. 6 din Legea nr.556/2004, cu modificările ulterioare: personalul IRRD în funcție la data desființării institutului se preia și va fi încadrat potrivit legii, în limita numărului maxim de posturi aprobate pentru IICCMER, urmând a beneficia de drepturile salariale acordate, potrivit legii, pentru categoriile de funcții din cadrul IICCMER.

Inițiativa parlamentară nu are un impact financiar asupra bugetului de stat consolidat, iar sub aspect financiar – contabil, inițiatorii au stabilit ca obligațiile privind raportările financiare aferente ultimei perioade fiscale pentru care Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 datorează astfel de raportări se fie preluate de către Senatul României, întrucât cheltuielile curente și de capital ale Institutului se finanțează din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat, prin bugetul Senatului potrivit Legii nr. 556/2004.

În privința efectelor asupra legislației în vigoare, în urma adoptării și intrării în vigoare a propunerii legislative, se abrogă Legea nr.556/2004 privind înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1194 din 14 decembrie 2004, cu modificările ulterioare.

În vederea elaborării propunerii de act normativ, inițiatorii au realizat consultări prealabile cu reprezentanți ai societății civile și ai asociațiilor revoluționarilor menționate în partea introductivă a expunerii de motive, urmând ca în cadrul procedurilor parlamentare, propunerea să fie transmisă spre avizare autorităților și instituțiilor competente, potrivit legii, raportat la domeniul de reglementare avut în vedere de inițiatori.

Analizând în mod obiectiv scopul avut în vedere la înființare în raport de rezultatele negative ale activității derulate de IRRD, precum și modul nejustificat de a cheltui sume substanțiale din bugetul de stat pentru menținerea unor sinecuri accesoryzate pe viață, cu indemnizații, diurne, cheltuieli de transport și cazare, inițiatorii apreciază că după 31 de ani de la Revoluția sângeroasă din decembrie 1989, **este imoral** față de urmașii celor sacrificați în numele libertății noastre de azi, ca un astfel de institut precum Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 să mai existe. Ar fi o sfidare la adresa istoriei recente a românilor dacă acest Institut al Revoluției ar continua să existe și să fie finanțat din impozitele plătite de români, în vreme ce nu este încă operaționalizat din cauza restricțiilor bugetare determinate de pandemie, un *Muzeu al Ororilor Comunismului* care să fie expresia vocilor victimelor comunismului și să memorializeze crimele și atrocitățile la care au fost supuși românii în perioada 1945-1989.

Inițiatori:

Alina - Ștefania GORGHIU - senator PNL

Laura - Iuliana SCÂNTEI - senator PNL

Cristinel Gabriel BEREA - senator Alianța USR PLUS

Gabriel ANDRONACHE - deputat PNL

Ioan CUPȘA - deputat PNL

Iulian - Alexandru MURARU - deputat PNL

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT



București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

Tabel

Co-inițiatorii propunerii legislative - Lege privind desființarea Institutului
Revoluției Române din Decembrie 1989

Nr. Crt.	Nume și prenume	Formațiunea politică și circumscripția electorală	Semnătura
	GURAU VIRGIL	PNL	
	BOUHAZ SORIN	PNL	
	VOICULESCU LIVIU	PNL	
	IOAN RUCU	PNL	
	ANISIE MONICA CRISTINA	PNL	
	MUNTEAN LUCIASINA	PNL	
	BÎC Iuliana Mihail	PNL	
	Niculescu Tăgălaru Ovidiu	PNL	
	Banu Ovidiu Munteanu	PNL	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT



București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

	Bica Doruț	PNL
	Cristina Iam	PNL
	Vela Ion Marcel	PNL
	SCARLAT GEORGE	PNL
	Boru Claudiu Mihalea	PNL
	Bourcașu Septimiu Sebastian	Pnl
	FIRU STELA	PNL
	CADARIU DANIEL	PNL
	Pauline Nicoleta	PNL
	BURDUJA SEBASTIAN- IOAN	PNL
	STĂNESCU VERONICA	PNL
	AURAMESCU GABRIEL-IOAN	PNL



Parlamentul României

Senat

PROPUNEREA LEGISLATIVĂ PENTRU DESFIINȚAREA
INSTITUTULUI REVOLUȚIEI ROMÂNIEI DIN DECEMBRIE 1989

TABEL SEMNĂTURI

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătură
1	CEIUNIC SEBASTIAN	USR-PLUS	
2	VIASU COSMIN CRISTIAN	USR-PLUS	
3	DARĂU AMBROZIE-IRINEU	USR PLUS	
4	NEGOI EUGEN REMUS	USR PLUS	
5	BORDEA CRISTIAN	USR PLUS	
6	COSMIN-MARIAN POTERAȘ	USR PLUS	
7	VLAD SERGIU COSMIN	USR PLUS	
8	GEORGHITA MIHAIUTA	USR PLUS	
9	PALASIE STEFAN	USR PLUS	
10	OPRINOIU MUREL	USR-PLUS	
11	IUTU DAN	USR PLUS	
12	POPESCU ION DRAGOS	USR PLUS	
13	POSTOLTA ANDREI	USR PLUS	
14	VLEOL COSTEL	USR PLUS	



Parlamentul României

Senat

**PROPUNEREA LEGISLATIVĂ PENTRU DESFIINȚAREA
INSTITUTULUI REVOLUȚIEI ROMÂNIEI DIN DECEMBRIE 1989**

TABEL SEMNĂTURI

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătură
1	Berescu Monica-Elena	USRPLUS	
2	ARISTOL ALEXANDRU GABRIEL	USR PLUS	
3.	SPĂTĂRU ELENA SIMONA	USR PLUS	
4.	BĂLTĂREȘU LILOREL	USR PLUS	
5	CRISTIAN BRIAN	USR PLUS	
6	LAZAR TEODOR	USR PLUS	
7.	BLAGA DANIEL	USR PLUS	
8	TENIȚĂ DRAGOS-CATALIA	USR PLUS	
9	KLEINER ADRIAN	USR PLUS	
10	SIMINA TULBUR	USR PLUS	
11	POLITEANU MIHAI	USR PLUS	
12	LUȚCU ANADEV	USR PLUS	



Parlamentul României

Senat

**PROPUNEREA LEGISLATIVĂ PENTRU DESFIINȚAREA
INSTITUTULUI REVOLUȚIEI ROMÂNIEI DIN DECEMBRIE 1989**

TABEL SEMNĂTURI

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătură
1.	Cristian Gabriel Seidler	USR PLUS	
2.	COSETTE CHICHIRAU	USR PLUS	
3	CRISTIAN GHEA	USR PLUS	
4	RADU CIOREȘTI	USR PLUS	
5	TODOSTU BENDANULU	USR PLUS	
6	PANAT RADU	USR PLUS	
7.	LAZAR ION MARIAN	USR PLUS	
8	Gheșoi Daniel Sorin	USR PLUS	
9	IANA Tolu	USR PLUS	
10	MOLNAR RADU-IULIAN	USR PLUS	
11	BERESCU MONICA -ELENA	USR PLUS	
12	Badea Mihai Alexandru	USR PLUS	
13	TENIȘĂ DRĂGOS CATALIN	USR PLUS	



Parlamentul României

Senat

**PROPUNEREA LEGISLATIVĂ PENTRU DESFIINȚAREA INSTITUTULUI
REVOLUȚIEI ROMÂNIEI DIN DECEMBRIE 1989**

TABEL SEMNĂTURI

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătură
1	Cosmin-Marian Poteraș	USR PLUS	
2.	DIANA-ANNA BUZOIANU	USR PLUS	
3.	NEAGU DENISA-ELENA	USR PLUS	
4	ȘTEFAN ILICIA LORINCZ	USR PLUS	
5.	CAMBERA OANA ALEXANDRA	USR PLUS	
6.	LUPU ANDREI-RAZVAN	USR PLUS	
7	LECHIA PRISCIAN-PAUL	USR PLUS	
8.	Simionul Ungureanu	USR PLUS	
9	BOTIȘ MIHAI-CATALIN	USR PLUS	
10	GIURGIU ADRIAN	USR PLUS	
11	MIFTORE MARIUS ANDREI	USR PLUS	
12	Diana Stoica	USR PLUS	
13.	RADU MIHAIL	USR PLUS	
15	ȚALABRE ȘTEFAN	USR PLUS	

